

Nr 57.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förlängning av statens borgensåtagande för vissa skuldförbindelser av Husaby aktiebolag.

(1:a avd.)

I propositionen nr 79 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 27 februari 1953, föreslagit riksdagen medgiva, att staten må till utgången av år 1955 iklädas fortsatt betalningsansvar intill ett belopp av högst 700 000 kronor för Husaby aktiebolags skuldförbindelser till affärsbank.

I samband med att driften vid Svenska skifferoljeaktiebolagets oljeverk i Kinne-Kleva nedlades år 1946 vidtogs olika åtgärder för att hjälpa de därvid friställda arbetarna och tjänstemännen till andra försörjningsmöjligheter. Bl. a. medverkade staten till att ett företag för tillverkning av rostfria matbestick, Husaby aktiebolag, förlades till Kinne-Kleva. Med stöd av riksdagens medgivande gick staten i borgen för lån till bolaget å sammanlagt 1 000 000 kronor. Borgensåtagandet skulle enligt vad ursprungligen avsågs icke gälla längre än t. o. m. år 1948 men har sedermera förlängts intill utgången av år 1952. Den låneskuld, för vilken staten iklätts betalningsansvar, har genom amorteringar nedbringats till 700 000 kronor.

Sedan år 1950 har bolagets rörelseresultat varit mindre tillfredsställande. Försäljningen av bolagets produkter har gått tillbaka. Delvis synes detta bero på omständigheter, över vilka bolaget ej kunnat råda; här åsyftas den av betalningsläget föranledda kraftiga nedgången av exporten till Argentina. Till förklaring av bolagets svårigheter har vidare uppgivits, att tillverkningskostnaderna vid bolagets anläggning i Kinne-Kleva visat sig förhållandevis höga. Bolaget förklarar sig emellertid vilja fortsätta driften i Kinne-Kleva samt vidtaga åtgärder för att rörelseresultatet skall förbättras på längre sikt. Sålunda ämnar bolaget intensifiera sitt försäljningsarbete på den svenska marknaden och göra stora ansträngningar för att öka exporten på Amerikas förenta stater, där enligt bolaget värdefulla affärsförbindelser knutits. Bolaget har vidare för avsikt att så långt möjligt söka rationalisera sin produktion.

På grund av den ogynnsamma utvecklingen av bolagets rörelse är bolagets likviditet f. n. ansträngd. Bolaget kan fördenskull icke nu göra någon avbetalning å de lån, för vilka staten gått i borgen. En förutsättning för att bolaget skall kunna fortsätta sin verksamhet är att statens borgensåta-

gande utsträcks att gälla tills vidare för oförändrat lånebelopp, 700 000 kronor. Bolaget förklarar sig vilja, så snart omständigheterna det medger, nedbringa sin skuld.

Husaby aktiebolags nuvarande ställning är, framhåller departementschefen, såvitt han kan bedöma, sådan, att betydande risk föreligger för att staten på grund av sitt borgensåtagande kan komma att tillfogas förlust. Därest borgensåtagandet icke utsträcks i enlighet med bolagets hemställan måste bolagets rörelse nedläggas. En icke ringa förlust synes då oundviklig, varjämte befolkningen i Kinne-Kleva komme att drabbas av arbetslöshet. Om däremot statens stöd nu icke undandrages bolaget, föreligger vissa möjligheter för att de aktuella svårigheterna skall kunna övervinnas, rörelseresultatet på längre sikt förbättras och bolagets förbindelser i sinom tid infrias.

Med hänsyn till å ena sidan den omedelbara förlust och de olägenheter i övrigt, som skulle uppstå i händelse av rörelsens nedläggande, och å andra sidan de antydda möjligheterna till en gynnsammare framtida utveckling vid fortsatt drift anser departementschefen sig böra förorda, att statens stöd åt företaget tills vidare bibehålls. Departementschefen föreslår, att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att förlänga statens borgensåtagande för ett belopp av högst 700 000 kronor intill utgången av år 1955. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att med hänsynstagande till bolagets utveckling pröva och avgöra frågan om fortsatt utsträckning av statens borgensåtagande inom ramen för det medgivande, som riksdagen kan komma att lämna.

Utskottet. Med hänsyn till vad i ärendet anförts anser utskottet sig böra tillstyrka, att staten till 1955 års utgång intill ett belopp av högst 700 000 kronor ikläder sig fortsatt betalningsansvar för Husaby aktiebolags skuldförbindelser till affärsbank. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra för hur lång tid borgensåtagandet skall förlängas inom den angivna tidsramen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att staten må till utgången av år 1955 iklädas fortsatt betalningsansvar intill ett belopp av högst 700 000 kronor för Husaby aktiebolags skuldförbindelser till affärsbank.

Stockholm den 31 mars 1953.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 55.